

Chambre des Représentants

4 MARS 1948.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 19 juillet 1935 relative aux dégâts miniers et l'article 123 de l'arrêté royal de coordination des lois sur les mines du 15 septembre 1919.

RAPPORT

FAIT, AU NOM DE LA
COMMISSION DE LA JUSTICE (1),
PAR M. COLLARD.

MESDAMES, MESSIEURS,

Adoptant le point de vue développé par les auteurs de la proposition, la Commission a estimé qu'étant donné le coût actuel des matériaux et de la main-d'œuvre et, de façon générale, l'indice des prix, il convenait de permettre aux Juges de paix de connaître des actions en réparation des dégâts miniers, en dernier ressort jusqu'à la valeur de 60,000 francs et en premier ressort jusqu'à celle de 200,000 francs.

La volonté du législateur de 1935 sera ainsi respectée et la loi gardera son efficacité.

La Commission a rejeté un amendement tendant à n'accorder l'appel jusqu'à la valeur de 60,000 francs

(1) Composition de la Commission : M. Joris, président; MM. Carton de Wiart, Charloleaux, Charpentier, De Gryse, De Riemaeker-Legot (Mme), du Bus de Warnaffe, Héger, Lambotte, Maes, Oblin, Philippart. — Bohy, Collard, Craeybeckx, Hossey, Housiaux, Soudan, Tielemans. — Demany, Terfve. — Janssens (Charles), Van Glabbeke.

Voit :

14 (1946) : Proposition de loi.

125, 230 et 341 (1946-1947) : Amendements.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

4 MAART 1948.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 19 Juli 1935 betreffende de mijnschade en van artikel 123 van het koninklijk besluit tot samenschakeling van de wetten op de mijnen van 15 September 1919.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1), UITGEBRACHT
DOOR DE HEER COLLARD.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De Commissie heeft zich aangesloten bij het standpunt uiteengezet door de indieners van het voorstel, en was dan ook van oordeel dat, in verband met de huidige kostprijs van bouwstoffen en werkkrachten en, in algemene zin, de prijzenindex, het nodig is aan de Vrederechters toe te laten kennis te nemen van de vorderingen tot vergoeding van mijnschade, in laatste aanleg, tot beloop van 60,000 frank, en in eerste aanleg, tot beloop van 200,000 frank.

De wil van de wetgever van 1935 zal aldus worden geëerbiedigd, en de wet zal haar doeltreffendheid bewaren.

De Commissie heeft een amendement verworpen, dat er toe strekte, het beroep tot het beloop van 60,000 frank slechts toe te staan aan de eiser tot ver-

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Joris, voorzitter; de heren Carton de Wiart, Charloleaux, Charpentier, De Gryse, De Riemaeker-Legot (Mevr.), du Bus de Warnaffe, Héger, Lambotte, Maes, Oblin, Philippart. — Bohy, Collard, Craeybeckx, Hossey, Housiaux, Soudan, Tielemans. — Demany, Terfve. — Janssens (Charles), Van Glabbeke.

Zie :

14 (1946) : Wetsvoorstel.

125, 230 en 341 (1946-1947) : Amendementen.

H.

qu'au seul demandeur en réparation. Il ne peut se concevoir, en effet, que les parties au procès ne bénéficient pas d'un égal droit d'appel.

L'article 2 a fait l'objet d'une longue discussion, particulièrement l'alinéa 2 du texte de la proposition, modifié par l'amendement de M. Demany (*Doc.*, 1946-1947, n° 230).

Des membres estimaient peu désirable de restreindre le choix du juge et préféraient faire confiance à l'expérience et à la sagesse du magistrat. Toutefois, par dix voix et deux abstentions, la Commission a été d'avis qu'il convenait de limiter la désignation des Ingénieurs de Mines en qualité d'experts, aux seuls cas où le charbonnage conteste la responsabilité.

Le principe étant admis, le texte même de la proposition, comme celui de l'amendement, a dû être modifié.

Ce texte prévoyait la désignation d'experts « choisis parmi les architectes, entrepreneurs et experts en bâtiments ».

On a fait remarquer que les dégâts miniers n'affectaient pas que des immeubles bâtis. D'autre part, les experts peuvent avoir à apprécier des dommages de caractère industriel, agricole, etc.

La Commission a donc modifié le texte de façon à permettre au Juge de choisir les experts « en raison de la nature des dégâts ».

Auparavant, la Commission avait rejeté un amendement tendant à accorder au demandeur en réparation le bénéfice de la procédure gratuite et de l'assistance gratuite d'un avocat lorsque ses revenus bruts ne dépasseront pas 5,000 francs par mois plus 1,000 francs par personne à charge.

Il a paru qu'il n'y avait pas de raison de modifier, pour une catégorie de litiges, les règles actuellement en vigueur en matière d'assistance judiciaire, à l'égard desquelles aucune critique précise n'a été formulée.

La Commission a admis un amendement tendant à compléter l'alinéa 4 de l'article 2 par la disposition suivante : « Dans ce cas, l'expert ou le Collège d'experts devra en outre effectuer le remboursement des avances faites par les parties et supporter les frais exposés ».

L'article 3 a fait également l'objet d'une discussion.

La majorité de la Commission s'est ralliée à ce point de vue qu'il pouvait être dangereux d'imposer aux tribunaux, par voie législative, à une catégorie de litiges l'application dans un sens déterminé de principes généraux.

La Commission avait été saisie d'un amendement proposant un article 3bis qui punissait d'un emprisonnement de 2 mois à 5 ans et d'une amende de 20,000 francs à 2,000,000 de francs, les directeurs, administrateurs et gérants de charbonnage « qui, par

goeding. Inderdaad, men kan niet aannemen, dat de partijen bij een geding niet over eenzelfde recht van beroep zouden beschikken.

Artikel 2 heeft het voorwerp uitgemaakt van een lange bespreking, vooral de tweede alinea van de tekst van het voorstel, gewijzigd door het amendement van de heer Demany (*Stuk.* 1946-1947, n° 230).

Sommige leden achtten het weinig gewenst de keuze van de rechter te beperken, en verkozen vertrouwen te stellen in de ondervinding en de wijsheid van de magistraat. Evenwel, was de Commissie van oordeel, met tien stemmen bij twee onthoudingen, dat de aanwijzing van de Mijningenieurs als deskundigen moest beperkt worden tot de gevallen waarin de steenkolenmijn de verantwoordelijkheid betwist.

Daar dit beginsel werd aangenomen, moest de tekst zelf van het voorstel alsook die van het amendement worden gewijzigd.

In die tekst werd de aanwijzing voorzien van deskundigen « gekozen onder de architecten, aannemers en deskundigen inzake gebouwen ».

Er werd aangevoerd, dat de mijnschade niet alleen betrekking heeft op gebouwde onroerende goederen. De deskundigen kunnen ook worden geroepen om de schade te onderzoeken die een nijverheids-, landbouw- of ander karakter vertonen.

De Commissie heeft, derhalve, de tekst gewijzigd, om aan de rechter toe te laten de deskundigen te kiezen « naar gelang de aard van de schade ».

Te voren had de Commissie een amendement verworpen dat er toe strekte aan de eiser tot vergoeding het genot te verlenen van de kosteloze rechtspleging en van de kosteloze bijstand van een advocaat zo zijn bruto-inkomen niet meer bedraagt dan 5,000 frank per maand, plus 1,000 frank per persoon ten laste.

Men heeft geoordeeld, dat er geen reden toe bestond, voor een categorie geschillen, de bestaande regelen in zake gerechtelijke bijstand, waartegen geen enkele duidelijke kritiek werd uitgebracht, te wijzigen.

De Commissie aanvaardde een amendement strekkende tot aanvulling van de 4° alinea van artikel 2 met de volgende bepaling : « In dit geval, zal de deskundige of het college van deskundigen daarenboven de terugbetaling moeten doen van de door de partijen verleende voorschotten, en de gedane onkosten moeten dragen ».

Artikel 3 gaf insgelijks aanleiding tot een bespreking.

De meerderheid van de Commissie heeft zich aangesloten bij het standpunt, dat het gevaarlijk kon zijn, langs wetgevende weg, voor een categorie geschillen, aan de rechtbanken de toepassing van de algemene beginselen in een bepaalde zin op te leggen.

De Commissie heeft zich moeten uitspreken over een amendement waarbij een artikel 3bis werd voorgesteld, waarin een gevangenisstraf van twee maanden tot vijf jaar en een geldboete van 20,000 frank tot 2 miljoen frank werd voorzien voor de directeurs,

leur négligence à prendre ou à faire prendre les mesures nécessaires pour assurer la sécurité des habitants et la sauvegarde de leurs biens, auront causé ou contribué à causer dommage à autrui ». La société exploitante était déclarée civilement responsable du paiement de l'amende.

Cet amendement a été rejeté.

Il en a été de même de l'article 4 de la proposition ainsi que de la modification proposée à l'article 123 de l'arrêté royal du 15 septembre 1919.

Le texte de la proposition, tel qu'il a été modifié et se trouve ci-après reproduit, a été admis par 13 voix contre 1 abstention.

Le Rapporteur,
L. COLLARD.

Le Président,
L. JORIS.

TEXTE PROPOSE PAR LA COMMISSION.

Article premier.

La loi du 19 juillet 1935 remplaçant l'article 59 des lois sur les mines, minières et carrières, coordonnées par l'arrêté royal du 19 septembre 1919, modifié par l'article 10 de la loi du 15 septembre 1928, est modifiée comme suit :

Art. 59. — Les Juges de Paix connaissent des actions en réparation des dommages causés, en dernier ressort jusqu'à la valeur de 60,000 francs et en premier ressort jusqu'à la valeur de 200,000 francs.

S'il y a lieu à expertise, elle pourra se faire par un seul expert.

Art. 2.

Dans les litiges inférieurs à 60,000 francs, aucune provision ne pourra être demandée par les experts, si ce n'est pour les frais et débours; leur état d'honoraires sera joint au rapport, il sera taxé par le Juge et le règlement sera effectué en vertu du jugement.

Lorsque le Charbonnage conteste la responsabilité, le Juge désignera un ingénieur des mines pour faire rapport sur ce point; lorsque la responsabilité du charbonnage est reconnue par ce dernier ou établie par l'expert, le Juge désignera un ou plusieurs experts choisis en raison de la nature du dégât, et qui feront rapport sur le montant des dommages.

beheerders en zaakvoerders van mijnontginningen, « die verwaarlozen de nodige maatregelen te nemen of te doen nemen om de veiligheid van de inwoners en de bescherming van hun goederen te verzekeren en daardoor aan anderen schade hebben toegebracht of er toe bijgedragen hebben schade toe te brengen ». De ontginnende vennootschap werd burgerlijk verantwoordelijk verklaard voor de betaling van de geldboete.

Dit amendement werd verworpen.

Hetzelfde geschiedde met artikel 4 van het voorstel, alsook met de wijziging voorgesteld op artikel 123 van het Koninklijk besluit van 15 September 1919.

D tekst van het voorstel, zoals dit werd gewijzigd en hierna wordt overgenomen, werd goedgekeurd met 13 stemmen bij 1 onthouding.

De Verslaggever,
L. COLLARD.

De Voorzitter,
L. JORIS.

TEKST VOORGESTELD DOOR DE COMMISSIE.

Eerste artikel.

De wet van 19 Juli 1935 tot vervanging van artikel 59 van de bij Koninklijk besluit van 15 September 1919 samengeordende wetten op de mijnen, graverijen en groeven, gewijzigd door artikel 10 van de wet van 15 September 1928, wordt gewijzigd als volgt :

Art. 59. — De Vrederechters nemen kennis van de vorderingen tot vergoeding van de toegebrachte schade tot een bedrag van 60,000 frank, in laatste aanleg, en tot een bedrag van 200,000 frank, in eerste aanleg.

In geval een expertise nodig is, mag deze door een enkel deskundige worden gedaan.

Art. 2.

In de geschillen die minder dan 60.000 frank bedragen, mag door de deskundigen generlei voorraad worden gevraagd, tenzij voor onkosten en verschotten; de staat van hun erelonen wordt bij het verslag gevoegd; hij wordt begroot door de rechter en de regeling er van geschiedt krachtens het vonnis.

Wanneer de kolenmijn de verantwoordelijkheid betwist, dan wijst de Rechter een mijningenieur aan om over dit punt verslag uit te brengen; zo de verantwoordelijkheid van de kolenmijn door deze laatste wordt erkend of door de deskundige wordt uitgemaakt, wijst de Rechter een of meer deskundigen aan, gekozen volgens de aard van de schade, en die verslag uitbrengen over het bedrag er van.

Le Juge fixera un délai pour le dépôt du rapport. Ce délai pourra être prorogé par le Juge s'il l'estime nécessaire.

Si l'expert ou le collège d'experts n'a pas déposé le rapport dans le délai imparti, les prorogations éventuelles comprises, il sera remplacé, à la requête de la partie la plus diligente, sans préjudice aux dommages-intérêts que les parties pourraient obtenir des experts pour n'avoir pas rempli la mission qu'ils ont acceptée. Dans ce cas l'expert ou le Collège d'experts devra en outre effectuer le remboursement des avances faites par les parties et supporter les frais exposés.

Les états d'experts seront taxés par le Juge dans le jugement qui statue au fond.

Les règles relatives à l'expertise s'appliqueront devant les diverses juridictions.

De rechter bepaalt een termijn voor de neerlegging van het verslag. Die termijn kan verlengd worden door de rechter, zo deze het nodig acht.

Zo de deskundige of het college van deskundigen het verslag niet binnen de bepaalde termijn, met inbegrip van de gebeurlijke verlengingen, heeft ingediend, dan wordt hij vervangen op verzoek van de meest gerede partij, onverminderd de schadevergoeding die partijen mochten bekomen tegen de deskundigen, om de door hen aanvaarde opdracht niet te hebben vervuld. In dit geval moet de deskundige of het college van deskundigen daarenboven de terugbetaling doen van de door partijen verleende voorschotten en de gedane onkosten dragen.

De staten van deskundigen worden begroot door de rechter, die uitspraak doet over de grond.

De regelen betreffende het deskundig onderzoek gelden insgelijks voor de onderscheidene rechts-machten.